

Union des Villes et
Communes de Wallonie asbl
Fédération des CPAS

Vereniging van de Stad en de
Gemeenten van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest
Afdeling OCMW

Association de la Ville et des
Communes de la Région de
Bruxelles-Capitale
Section CPAS

AFDELING
OCMW's

HET FEDERALE REGEERAKKOORD : BEKOMMERNISSEN VAN DE VLAAMSE, WAALSE EN BRUSSELSE OCMW'S

De directiecomités van de afdelingen OCMW's van de Vlaamse, Waalse en Brusselse verenigingen van steden en gemeenten hebben het federaal regeerakkoord van 1 december 2011 bekeken vanuit een lokale bril, meer bepaald vanuit de missie en de maatschappelijke opdracht van de OCMW's, nl. iedereen in staat stellen een menswaardig leven te leiden. Onderstaande nota bevat de belangrijkste bekommernissen van de OCMW's en biedt een basis voor gesprek met de federale ministers en staatssecretarissen.

1. Staatshervorming

- De OCMW's nemen akte van het politiek akkoord m.b.t. de overheveling van bevoegdheden naar de Gemeenschappen en de Gewesten.
- De OCMW's vragen van de Gemeenschappen en Gewesten om met de nieuwe bevoegdheden een beleid te ontwikkelen dat rekening houdt met de rol die lokale besturen binnen al deze beleidsdomeinen spelen.
- De OCMW's vragen dat de overheveling van bevoegdheden niet leidt tot een besparing op de rug van de lokale besturen.
- De OCMW's vragen de federale overheid betrokken te worden bij de wijze waarop de overheveling van bevoegdheden en middelen concreet in wetteksten zal omgezet worden.
- De OCMW's vragen de Gemeenschappen en Gewesten betrokken te worden bij het beleid dat ze met deze nieuwe bevoegdheden willen ontwikkelen.

2. Asiel en migratie

- De OCMW's hebben kennis genomen van de grote krachtlijnen uit het federale regeerakkoord, nl. :
 - het definitief afhandelen van de asielpcedure binnen de 6 maanden en het sneller afhandeling van alle verblijfsaanvragen;
 - uitsluitend materiële opvang tijdens de duur van de asielpcedure en geen financiële OCMW-steun;
 - een actief federaal terugkeerbeleid voor afgewezen asielzoekers dat inzet op vrijwillige terugkeer als het kan en gedwongen terugkeer als het moet;
 - inzetten op verbeterde samenwerking tussen de verschillende betrokken instanties alsook meer en betere elektronische uitwisseling van informatie met respect voor de persoonlijke levenssfeer van iedereen.
- De OCMW's zijn bezorgd over de wijze waarop de federale regering dit beleid in de praktijk zal omzetten:

- Prioriteiten : er moet in de eerste plaats werk gemaakt worden van het verkorten van de procedures; als de regering er niet in slaagt de behandelingstermijnen in te korten kan men opvangplaatsen blijven bijmaken.
 - De procedures moeten kort zijn, duidelijk, met respect voor de rechten van de verdediging en zonder achterpoortjes of sluiptwegen zoals medische regularisatie.
 - Er moet voldoende personeel bij de asielinstanties zijn om een kortere behandelingstermijn te garanderen. De achterstand bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) bedraagt thans 13.595 dossiers; bovendien slaagt het CGVS er nog steeds niet in het maandelijks streefdoel van 1.850 beslissingen te halen, waardoor de achterstand nog aangroeit.
- De OCMW's hebben een aantal fundamentele bedenkingen bij de maatregelen m.b.t. de opvang van asielzoekers :
 - De OCMW's hebben steeds hun verantwoordelijkheid opnemen als opvangpartner via de lokale opvanginitiatieven (die instaan voor ongeveer 40 % van de opvang van asielzoekers), maar ook door het toekennen van financiële steun aan asielzoekers die de laatste jaren een opvanginitiatief vrijwillig of gedwongen verlaten hebben en aan asielzoekers die niet toegewezen werden aan een opvanginitiatief bij gebrek aan voldoende plaatsen.
 - De OCMW's verdedigen het principe dat tijdens de duur van de asielprocedure asielzoekers uitsluitend in de materiële opvang terecht kunnen; ze zullen deze vorm van hulpverlening verder zetten via hun lokale opvanginitiatieven.
 - De afdelingen OCMW van VVSG, UVCW en VSGB staan achter het idee dat elk OCMW zijn steentje moet bijdragen, maar zoals het nu in het regeerakkoord geformuleerd staat wordt de verantwoordelijkheid voor het tekort aan opvangplaatsen volledig naar de OCMW's doorgeschoven, terwijl het toch over uitvoering van federaal beleid gaat.
 - De afdelingen OCMW van VVSG, UVCW en VSGB begrijpen de vraag dat elk OCMW in het land een inspanning doet om de asielzoekers op te vangen, maar kunnen niet aanvaarden dat men de OCMW's opdraagt zonder meer de gaten op te vullen wegens een gebrek aan plaatsen in een opvangsysteem voor asielzoekers dat uiteindelijk toch door de federale overheid opgezet wordt.
 - De OCMW's hebben vragen bij een vrijwillig spreidingsplan voor materiële hulp : welke criteria zal de regering hanteren om de opvangplaatsen te spreiden, aan welke incentives denkt de regering om OCMW's aan te moedigen LOI-plaatsen in te richten ? Hoe zal men de fase van de vrijwillige spreiding evalueren ? Wanneer zal het objectief bereikt zijn ? Vanaf wanneer gaat men over tot de verplichte spreiding ?
 - Op korte termijn en in afwachting van de effecten op het terrein van de verkorting van de asielprocedure is het essentieel dat er voldoende opvangplaatsen zijn, precies om te vermijden dat niet-toegewezen asielzoekers bij de OCMW's om financiële steun komen vragen. Op 31 december 2011 waren er nog steeds meer dan 12.000 niet-toegewezen asielzoekers.

3. Maatschappelijke integratie en armoedebestrijding

- De OCMW's onderschrijven de inspanning van de federale regering die een prioriteit wenst te maken van een beleid dat gericht is op de actieve maatschappelijke integratie van burgers en dat hen tegen sociale uitsluiting beschermt. Zo wil de regering tegen 2020 380.000 mensen uit de armoede halen en wil ze een plan uitwerken om de kinderarmoede uit te roeien. Dit hoofdstuk uit het regeerakkoord staat vol goede voornemens die echter geld zullen kosten als men dit doel wil bereiken. De OCMW's vragen

dan ook dat de regering de komende jaren voldoende middelen uittrekt om deze ambities waar te maken en dat ze deze voornemens concretiseert.

- Het regeerakkoord heeft ook aandacht voor de rol die de OCMW's kunnen spelen, o.a. proactief optreden om de verborgen armoede op te sporen. Dat is zeer goed. De regering kondigt aan dat ze de OCMW's zal ondersteunen in hun opdracht. We kijken uit naar de concrete beleidsmaatregelen die dit voornemen moeten waarmaken. Verder vragen we ook verduidelijking rond volgende punten :
 - Hoe zal de regering de OCMW's ondersteunen om diegenen bij wie professionele activering niet lukt omdat ze te ver van de arbeidsmarkt staan sociaal te activeren en hen tot nuttige sociale participatie aan te zetten ?
 - Hoe ziet de regering het geleidelijk samenvoegen van de stelsels van leefloon en met het leefloon gelijkgestelde maatschappelijke dienstverlening ?
 - De regering wil de werkomstandigheden van de maatschappelijk werkers verbeteren onder meer door de financiering van banen via de openbare sociale Maribel en door de invoering van een analyse van de werklast met het oog op een betere harmonisering van de sociale dossiers bij de OCMW's. Hoe ziet de regering deze harmonisering en hoe kan een werklastmeting daartoe bijdragen ?
 - Aan welke maatregelen voor administratieve vereenvoudiging bij de OCMW's denkt de regering concreet ?
 - De regering wil de nodige middelen inzetten om sociale fraude te bestrijden om zo de beschikbare middelen beter te oriënteren naar diegenen die er het meest nood aan hebben. Aan welke concrete maatregelen denkt men ?
- De OCMW's vragen in eerste instantie dat de regering werk maakt van de volgende maatregelen :
 - Het optrekken van de laagste uitkeringen en lonen tot de Europese armoedegrens, met behoud van een voldoende spanning tussen een inkomen uit arbeid en een uitkering.
 - Een hogere vergoeding van de OCMW's voor de uitgekeerde leeflonen (90 % i.p.v. de huidige 50 %); met deze hogere vergoeding kunnen de OCMW's meer inzetten op de begeleiding en ondersteuning van kansarmen.
 - Zoveel mogelijk rechten automatisch toekennen, zodat mensen met de laagste inkomens effectief gebruik maken van de voordelen waarop ze recht hebben.

4. Werk

- De OCMW's stellen vast dat belangrijke onderdelen van het arbeidsmarktbeleid waarbij de lokale besturen thans een belangrijke rol spelen overgeheveld worden naar de Gewesten : het activeren van werkzoekenden, het begeleiden van leefloners naar werk, de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) en de dienstencheques.
 - Welke concrete modaliteiten zal de federale regering uitwerken m.b.t. de regionalisering van de programma's voor activering van leefloners (art. 60 en 61) ?
 - De OCMW's vragen aan de Gewesten dat ze ook in de toekomst nog hun rol kunnen spelen om kansarmen te activeren en aan werk te helpen. OCMW's zijn hiertoe zeer goed geplaatst omdat ze zeer vaak geconfronteerd worden met mensen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt omwille van een combinatie van problemen : onvoldoende arbeidscompetenties, een zeer laag inkomen, slechte huisvesting, een zwakke gezondheid, er alleen voor staan, weinig sociale contacten, etc. Dit vergt maatwerk en een individuele aanpak, precies datgene waarvoor OCMW-maatschappelijke dienstverlening bedoeld is.

- Het federale regeerakkoord kondigt een aantal hervormingen aan binnen het werkloosheidsstelsel (o.a. strengere voorwaarden voor en de beperking van de inschakelingsuitkeringen in de tijd, degressieve werkloosheidsuitkeringen), waarbij men erover zal waken dat de lasten niet naar de OCMW's worden doorgesluisd. Dit laatste is uiteraard een goed voornemen. Uit ervaring weten we dat een verstrenging van de werkloosheidsreglementering ertoe leidt dat een substantieel deel van de mensen die uit de boot van het werkloosheidsstelsel vallen bij de OCMW's terecht komen.
 - Hoe zal de federale regering deze lastenoverdracht precies meten ?
 - Welk mechanisme zal de federale regering hanteren om OCMW's financieel te compenseren voor deze lastenoverdracht ?

Brussel, 30 januari 2012

Namens de directiecomités van de afdelingen OCMW's van de VVSG, UVCW en VSGB :

Claude EMONTS,
Président de la Fédération
des CPAS de l'Union
des Villes et Communes
de Wallonie

Michel COLSON,
Voorzitter van de Afdeling OCMW
van de Vereniging van de Stad en
de Gemeenten van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest

Theo JANSSENS
Voorzitter van de Afdeling
OCMW's van de Vereniging van
Vlaamse Steden en Gemeenten